

da je na tisti parceli 5 desetink koruze in 5 desetink fižola, v resnici pa raste tam le kislja konjska krma. Takih in enakih pomot bo mnogo. Dolžnost občinskih žetvenih komisarjev je, da jih popravijo.

Gospodarski listi. Splošen vpogled.

Za vsakega posameznega posestnika in najemnika bodo te dni pri glavarstvih sestavljeni »Posamezni gospodarski listi«. Na tem listu je okrajni žitni nadzornik že vpisal, koliko hektarjev ali arov ima posameznik pšenice, rži, koruze, krompirja itd. V te pole se bo tudi vpisalo, koliko posameznih vrst žita ali drugih pridelkov bo posestnik ali najemnik pridelal. Ti »posamezni gospodarski listi« bodo pri občini skozi 8 dni razpoloženi v splošni vpogled. Vsak posestnik ali najemnik ima pravico, da si pogleda te liste in se prepriča, ali se mu ni preveč ali napačno vpisalo. Če opazi, da mu je glavarstvo vpisalo več njiv kot jih ima, ali več koruze, oziroma kake druge vrste poljskega pridelka, naj vloži ugovor na okrajno žetveno komisijo in zahteva, da se nepravilnost popravi. Ugovarja se lahko pisмено ali ustmeno. Pismeni ugovor se napravi približno tako le:

P. n. okrajna žetvena komisija

Maribor.

Podpisani sem opazil, da je moj »Posamezni gospodarski list« napačno sestavljen. Parcela št. 312/5 je vpisana cela za njivo kar pa ni res. Samo ena četrtina te parcele je njiva, ki je obsejana s koruzo, a ne s krompirjem. Na njivski parceli št. 410 je vpisano 3 desetinke pšenice, 2 desetinki ječmena, 4 desetinke koruze in 1 desetinko krompirja. V resnici pa je le 2 desetinki pšenice, 3 desetinke ječmena, 3 desetinke koruze in 2 desetinki krompirja. Zahtevam, da se pomota popravi.

Krčevine pri Mariboru, dne 6. avgusta 1917.

Ivan Bračko.

Če pa vložiš ustmeni ugovor, moraš zahtevati od žetvenega komisarja, naj tvoj ugovor v tvoji navzočnosti vpiše v oddelek »Opombe«.

Najemniki in tuji posestniki.

Za najemnike, prevžitkarje in delavce, ki dobiho kak kos njive za vzitek, morajo tudi biti spisani »Posamezni gospodarski listi«. Vsled tega morajo žetveni komisarji posestnike opozoriti, da jim natančno navedejo, kateri del njive je v najemu, ali pa ga ima v užitek oče ali mati, oziroma dninar ali offera. Če se za najemnike ali užitkarje ne bodo spisali posamezni listi, ne bodo dotični imeli pravice do pridelka, oziroma bo dotična njiva, ki jo imajo najemniki, vračunana kmetu in bo moral za toliko več zrnja ali krompirja oddati. Torej najemniki in užitkarji, pregledajte tudi vi pri občini takoj vse sezname, če so pravilno spisani, ali ne.

Pri občini bodo, oziroma se morajo izpolniti tudi sezname tistih posestnikov ali najemnikov, ki stanujejo v drugih občinah, a imajo v tej občini njivo in tudi sezname tistih, ki imajo njive v kaki drugi občini.

Število oseb.

Obč. žetveni komisarji bodo morali na prvi strani gospodarskega lista zapisati število in imena vseh oseb, ki so pri hiši, ter število začasno oskrbovanih oseb (dninarji, viničarji, rokodelci, pastirji itd.). Navest se mora tudi, kako dolgo je dninar ali rokodelci pri njem na hrani. Popisati se mora tudi število živine. Vse to se bo pozneje pri oddaji pridelkov upoštevalo.

Pomagajte našim ljudem!

Ker je to popisovanje in pregledovanje nekaj novega, prosimo da žetveni komisarji, učitelji, duhovniki, župani in drugi bolj izobraženi ljudje gredo našim ljudem pri pregledovanju žetvenih listin na roko. Sedaj se naj vsak pobriga in naj zahteva, da mu pri občini pokažejo te listine. Poznejše pritožbe ne bodo mnogo pomagale.

Koliko žita in koliko moke.

Okrajni žitni nadzorniki imajo naročilo, da smejo odslej na mesec za osebo računati samo 7 1/2 kg žita, kar je za kmetkega delavnega človeka daleč premalo. Upamo, da se bo ta količina povečala. Danes, ko to pišemo, še tudi ni natanko

določeno, koliko žita ali krompirja se bo smelo pokrmiti živini. Ko dobimo natančne podatke o uporabi, bomo poročali.

Rekviriranje sena in izplačilo.

Ker se mi iz raznih okrajev Slovenskega Štajerja vedno bolj pritožujejo kmetovalci, da se jim za rekvirirano seno manj izplačuje, kakor bi se moralo, opozarjam tem potom posestnike vseh okrajev na velike krivice in nedostatke, katere sem zasledil pri raziskovanju na podlagi raznih pritožb. V mnogih slučajih se ne more ničesar ukreniti in pritožbe tudi ne bodo imele pravnim potom uspeha, ker so bili posestniki premalo previdni pri oddaji. Večina jih nima niti potrjena v roki, koliko sena so oddali. Zato javno opozarjam vse posestnike, da zahtevajo vsikdar uradno potrdilo, oziroma potrdilo tehničarja, katero morajo dobro shraniti, da se lahko kažejo z njim, kakor hitro zapazijo, da se jim je nakazalo premalo denarja. Vsakdo pozna ceno, ki je določena za seno, in si lahko izračuna, kakšno svoto mora dobiti od komisijonarja. V mnogih slučajih sem našel, da komisijonarji odtegujejo posestnikom precejšnje svote za razne stroške, ki niso dopustni. Ti židovi in mešetarji poskušajo delati svoje dobičke. Takemu odruštvu med kmetiskim ljudstvom moramo napraviti za vselej konec. Zato opozarjam posestnike, da se vsikdar, kadar se jim zgodijo kakšne krivice, takoj obrnejo, seveda samo z upravičeno pritožbo, na svoje poslance, ki bodo v vsakem slučaju radi pomogli svojim volilcem do njih pravic. Dr. Verstovšek, poslanec in dež. odbornik.

Naše žrtve za domovino.

Okoninski cerkovnik Marko nam piše nam piše s tirolskega bojišča: Lansko leto je padel Jožef Kopušar iz Ljubnega. Ko sem te dni bil na pokopališču, sem našel njegov grob. Rajni je bil izvrsten mizarjski mojster. Te dni sem pokazal grob njegovemu sinu, ki se nahaja tukaj v bolnišnici, Gotovo si ni nikdar mislil, da bi videl grob svojega ljubega očeta.

Dne 23. maja je žrtvoval na Sv. Gori pri Gorici svoje življenje za cesarja in domovino skrben in delaven gospodar iz Stare ceste pri Ljutomeru Ferdinand Filipič, zapustivši ženo in tri majhne otroke. En mesec pred svojo smrtjo je bil na dopustu pri svojih dragih, od katerih se je ločil takrat izredno težko, kakor bi slutil, da se poslavlja za vedno. Še dne 22. maja je pisal ženi karto, naročivši ji, kako naj ravna v vinogradom, kateri mu je bil največje veselje. Težko je človeku pri srcu, ko vidi, da nam sovražne krogle pobirajo vedno najboljše ter trgajo rodbinam skrbne očete. Ferdinanda ohranijo vsi sosedje v najboljšem spominu, želeč njegovi duši pokoja tam daleč na Sv. Gori.

Na tirolskem bojišču je padel desetnik Mihael Zmrzlak, doma od Sv. Jurja ob Taboru. Bil je ranjen v treh dne 3. julija. Po težkih bolečinah je v bolnišnici dne 5. julija v Gospodu zaspal. Bil je zaporedoma 6 let pri vojaki. Odlikovan je bil z bronasto kolajno, pred smrtjo je še dobil Karlov križec.

S tirolskega bojišča nam je došla žalostna vest, da je padel junaške smrti dne 10. junija začet od italijanske krogle Peter Bratuša iz Fram a. Rajni je bil blag ljubeznjiv mladenič in zvesta opora svojih staršev. Počiva na gori Monte Cebio.

Valentin Potočnik, doma v Razboru pri Slov. Gradcu, je od laške granate v prsa zadet pri Sv. gori dne 26. maja t. l. daroval — še le 20 let star — svojo življenje za domovino in cesarja. Bil je 13 mesecev vedno v boju pri Gorici. V njegovi bližini počiva tudi stareji brat Filip Jakob Potočnik, ki je bil zadet od laške granate dne 26. julija 1915.

Žalostno vest je sporočil Franc Bolkovič od 1. polka gorskih strelcev, da je ponoči od 20. na 21. maja daroval za domovino svoje mlado življenje Martin Janžekovič iz Ruzmanec zupnije Sv. Tomaž pri Ormožu. Izučil se je kovaške obrti v Slov. Bistrici, ter je dovršil

učenje z uspehom. Star je bil še le 18 let. Pokopan je na vojaškem pokopališču pri Kostanjevici.

Rusko bojišče.

Ruska armada se v vzhodni Galiciji umirala na črti Tarnopol — Karpati. Mesto Tarnopol je ob gornjem Seretu (vzhodno od Lvova) so zasedle naše čete v pondeljek, dne 23. julija. Ko so naši dne 19. julija v prostoru med mestoma Zločov in Brzezani prebili rusko črto v širini 30 km, so v to odprtino drle dan za dnevom sveže naše čete in so tirale Ruse vedno dalje proti vzhodu. Tako je bila ruska armada prisiljena, da se je pričela umikati tudi južno od naše predorne črte in celo v ozemlju južno od Dnjestra. Ruske čete bežijo te dni pri Stanislavu, s Karpatov in ob bukovinski meji z veliko naglico proti severovzhodu, ker so v nevarnosti, da bi jih naše, v prostoru pri Tarnopolu prodirajoče čete potisnile v južnovzhodni gališki kot. Med reko Dnjestr in mestom Bučac utegne priti prihodnje dni do večje bitke. Naši so znali svoje uspehe tako ugodno izrabiti, da so južno od Tarnopola že prekoračili reko Seret in zasedli tudi mesto Trembovia ter tako prišli Rusom, ki se zbirajo v prostoru med Dnjestrom in Bučacem, za hrbet. Položaj za naše čete je ugoden. Upanje je, da bo Rus v prihodnjih dneh popolnoma vržen iz Galicije in morda tudi iz Bukovine.

Tudi na severu (na nemško ruski fronti) in na rumunskem bojišču se razvijajo večji boji.

Pretekli teden so izbruhnili v Petrogradu in drugih večjih ruskih mestih veliki nemiri, ki so bili naperjeni proti nadaljevanju vojske. Udeležili so se jih delavci in vojaki. Le s silo so bili nemiri udušeni.

Tarnopol zopet naš.

Naše in zavezniške čete so dne 23. julija zopet zasedle vzhodno-gališko mesto Tarnopol.

Zakaj so se Rusi umaknili.

Rusi so se hitro umaknili, ko so videli pretečo nevarnost, iz česar se da razlagati razmeroma majhno število vjetih. Vjetniki poročajo, da je prišel naš napad iznenadno. Slikali so jim nas kot izstradane in izmoggane, obljubljen jim je bil sprehod v Lvov s puškami na rami. Razmerje med ruskimi časniki in mostvom se zdi zelo napeto, drug se drugega boje, častniki se najbolj. Tako smo vjeli od nekega polka enega samega — poveljnika; to je razumljivo, če izvemo, da je mostvo tri dni poprej njegovega prednika umorilo. Zdi se pa, da duh v ruski vojski, oprt na pretirane uspehe pred Stanislavovom, ni slab; prehrana je baje povsod dobra. Čete so povsod bojevite, disciplina večidel ni bila slaba. Trdni namen držati fronto je omajal sele naš premočni artilerijski ogenj, pri čemer so bile posebno udeležene tudi avstro-ogrske težke baterije.

Rusi zažigajo mesta in vasi.

V vzhodni Galiciji so podile naše čete zadnje dni porazene Ruse pred seboj, zasledovaje jih ostro. Kjer se je skušal sovražnik upirati, je bil vržen z odličnimi protisunkmi in vtrpel je zopet težke izgube. Vojni poročevalci potrjujejo, da slično kakor ob velikem ruskem umiku, leta 1915, v Galiciji in na Poljskem ruske čete pod poveljstvom Kerenškega po posebnih poveljstvih za požiganje z vžigalnimi granatami vžigajo vsa mesta in vasi, katera morajo prepustiti zmagovalcem. Goreči kraji označajo pot umikajočih se porazenih Rusov. Kakor ob prejšnjih umikih so ceste in pot posuti z vojnim orodjem, proč vrženimi opremljenimi komadi, zastalimi vozovi, in prevrnjenimi avtomobili. V zjutranjih urah dne 22. julija je pričel Rus pod pritiskom z boka s severa zapuščati tudi svojo močno višinsko pozicijo jugovzhodno Brzezanov. Število vjetnikov in plen narašča od ure do ure. Velika je zmaga, katero so izbojevali naši na vzhodu. Zmaga pričča o nezlomljeni napadalni sili naših čet, ki so zlomile s silnim prodiranjem po stari navadi vsak odpor, kjerkoli se je pokazal.